

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

МЕТОДИ ТА МОДЕЛІ КІЛЬКІСНОЇ ЕКОНОМІКИ

(назва навчальної дисципліни)

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до самостійної роботи
з навчальної дисципліни
підготовки докторів філософії
зі спеціальності 051 Економіка**

(шифр і назва спеціальності)

2016 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

кафедрою статистики та економічного прогнозування, протокол №10 від 08.04.2016.

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Самостійна робота здобувача (СРЗ) – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані завдання виконуються здобувачем самостійно під методичним керівництвом викладача.

Метою самостійної роботи здобувача в межах навчальної дисципліни «Методи та моделі кількісної економіки» є засвоєння в повному обсязі навчальної програми та формування у здобувачів загальних і професійних компетентностей, які відіграють суттєву роль у становленні майбутнього доктора філософії.

Навчальний час, відведений для самостійної роботи здобувачів очної форми навчання, визначається навчальним планом і становить 75% (112 годин) від загального обсягу навчального часу на вивчення дисципліни (150 годин).

У ході самостійної роботи здобувач має перетворитися на активного учасника навчального процесу, навчитися свідомо ставитися до оволодіння теоретичними і практичними знаннями, вільно орієнтуватися в інформаційному просторі, нести індивідуальну відповідальність за якість власної освітньо-наукової діяльності.

СРЗ в межах навчальної дисципліни «Методи та моделі кількісної економіки» включає:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- підготовку до лабораторних занять;
- пошук (підбір) та огляд літературних джерел за заданою проблематикою дисципліни для написання есе;
- контрольну перевірку здобувачами особистих знань за запитаннями для самодіагностики;
- підготовку до колоквиумів.

2. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Завдання самостійної роботи, які передбачені навчальним планом і програмою навчальної дисципліни для засвоєння теоретичних знань і практичних навичок, наведені в табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Завдання для самостійної роботи здобувачів та форми її контролю

№ з/п	Компетентності, які забезпечуються	Назва теми	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин	Форми контролю СРЗ	Література
Змістовий модуль I. Методи дослідження динамічних процесів						
1.	Здатність отримувати навички формування інформаційного простору дослідження	Тема 1. Методи попередньої обробки статистичних даних науко-	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до лабораторного заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми. <i>Питання для самос-</i>	16	Виконання лабораторних завдань; тестове опитування	Основна: [1, 2, 5]. Додаткова: [10] Ошибка! Источник ссылки не найден.

№ з/п	Компетентності, які забезпечуються	Назва теми	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин	Форми контролю СРЗ	Література
		вого дослідження	<i>тійного опрацювання:</i> 1. Які існують основні принципи побудови моделей? 2. В чому є необхідність використання економіко-математичних моделей в процесі аналізу соціально-економічних систем? 3. Яке місце займають моделі в суспільстві?			
2.	Здатність проводити аналіз рядів динаміки та моделювати трендову складову з метою прогнозування показників розвитку систем	Тема 2. Методи дослідження економічних процесів, представлених часовими рядами	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до лабораторного заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми. <i>Питання для самостійного опрацювання:</i> 1. Чим відрізняється часовий ряд від просторового? 2. Які існують види часових рядів? 3. Перерахуйте моделі згладжування?	20	Виконання лабораторних завдань; тестове опитування	Основна: [2, 6]. Додаткова: [8, 11]
3.	Здатність будувати моделі з фіктивними змінними та виявляти структурні зрушення в економічних процесах	Тема 3. Методи дослідження економічних процесів, представлених кількісно-якісною інформацією	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до лабораторного заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми. <i>Питання для самостійного опрацювання:</i> 1. Що розуміється під визначенням шкали? 2. В чому сутність фіктивних змінних? 3. Які умови переведення якісних змінних в кількісні?	20	Виконання лабораторних завдань; тестове опитування колоквіум за темами 1-3; есе	Основна: [2, 6]. Додаткова: [8, 11]
Разом за змістовим модулем I				56		
Змістовий модуль II. Моделювання складних економічних сукупностей та процесів при проведенні наукових досліджень						
4.	Здатність до визначення та моделювання	Тема 3. Методи формуван-	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до лабораторного за-	26	Виконання лабораторних завдань; тес-	Основна: [2, 6]. Додаткова:

№ з/п	Компетентності, які забезпечуються	Назва теми	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин	Форми контролю СРЗ	Література
	поведінки однорідних складних соціально-економічних систем	ня та розпізнавання сукупностей однорідних економічних об'єктів	няття, огляд теоретичного матеріалу з теми. <i>Питання для самостійного опрацювання:</i> 1. Суть методу факторного аналізу? 2. Що є основою для побудови факторної матриці? 3. Які існують етапи побудови головних компонент?		тове опитування	[9, 10]
5.	Здатність досліджувати складноструктуровані економічні системи та взаємодії їх складових за допомогою систем регресійних рівнянь	Тема 5. Моделювання складних економічних процесів за допомогою системи рівнянь.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до лабораторного заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми. <i>Питання для самостійного опрацювання:</i> 1. Перелічіть етапи побудови системи рівнянь? 2. Перелічіть типи змінних, що входять до системи рівнянь? 3. Наведіть типи систем рівнянь?	30	Виконання лабораторних завдань; тестове опитування; колоквіум за темами 4-5; есе	Основна: [1,5]. Додаткова: [8]
Разом за змістовим модулем II				56		
Разом з навчальної дисципліни				112		

3. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Виконання кожного завдання для самостійної роботи оцінюється відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D		
60 – 63	E	задовільно	не зараховано
35 – 59	FX	незадовільно	
1 – 34	F		

Розподіл балів за виконання завдань для самостійної роботи у межах тем змістових модулів навчальної дисципліни наведено в табл. 3.2.

Таблиця 3.2

Розподіл балів за завданнями та змістовними модулями

Завдання для самостійної роботи (есе, тести, колоквіуми)	Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2			Сума балів
	ЗСР1	ЗСР2	ЗСР3	ЗСР4	ЗСР5	
Максимальна кількість балів	2	17	2	2	17	40

ЗСР– завдання для самостійної роботи здобувача.

Оцінки за цією шкалою заносяться до відомостей обліку успішності та іншої академічної документації.

4. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

4.1. Основна

1. Статистичне моделювання та прогнозування: Навчальний посібник / Під ред. д-ра екон. наук, проф. О. В. Раєвневої. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2014. – 578 с.

2. Клебанова Т.С., Кизим М.О., Черняк О.І., Раєвнева О.В. Математичні методи і моделі ринкової економіки: Навчальний посібник для вищих навчальних закладів. – Х.: ІНЖЕК, 2010. – 454 с.

3. Клебанова Т.С., Раєвнева О.В., Прокопович С.В., Степуріна С.О. Економіко-математичне моделювання: Навчальний посібник. – Х. : ІНЖЕК, 2010. – 350 с.

4. Раєвнева О.В., Чанкіна І.В., Бровко О.І. Лабораторний практикум з навчальної дисципліни “Аналіз та прогнозування рядів динаміки” для студентів напряму підготовки 6.030506 “Прикладна статистика” денної форми навчання. – Видавництво ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2014. – 60 с.

5. Раєвнева О.В., Стрижиченко К.А., Чанкіна І.В., Гольтяєва Л.А. Лабораторний практикум з навчальної дисципліни “Статистичне моделювання та прогнозування” для студентів напряму підготовки 6.030506 “Прикладна статистика” денної

форми навчання. – Видавництво ХНЕУ, 2013. – 60 с.

6. Раєвнева О.В., Чанкіна І.В., Гольцяєва Л.А. Лабораторний практикум з навчальної дисципліни “Статистичне моделювання та прогнозування” (модулі 3, 4) для студентів напряму підготовки 6.030506 “Прикладна статистика” денної форми навчання. – Видавництво ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2014. – 68 с.

7. Раєвнева О.В., Горохова О.І., Чанкіна І.В. Лабораторний практикум з навчальної дисципліни "Економетрика II" для студентів напряму підготовки "Прикладна статистика" денної форми навчання. – Видавництво ХНЕУ, 2011. – 47 с.

4.2. Додаткова

8. Клебанова Т.С., Забродский В.А, Полякова О.Ю., Петренко В.Л. Моделирование экономики. Учебное пособие. – Харьков : Изд. ХГЭУ, 2001. – 140 с.

9. Лещинський О.Л. Економетрія : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / О.Л. Лещинський, В.В. Рязанцева, О.О. Юнькова – К. : МА-УП, 2003. – 208 с.

10. Мардас А.Н. Эконометрика. – СПб: Питер, 2001. – 144 с

11. Халафян А.А. STATISTICA 6. Статистический анализ данных. – М.: ООО «Бином-Пресс», 2008. – 512с.

4.3. Ресурси Інтернет

12. Электронный учебник StatSoft [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.statsoft.ru>.

13. Офіційний сайт державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

14. Офіційний сайт департаменту статистики Організації Об'єднаних Націй [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://unstats.un.org/unsd/default.htm>

15. Офіційний сайт Фонду миру. – Режим доступу : <http://www.fundforpeace.org/global>

16. Офіційний сайт Світового банку. – Режим доступу : <http://web.worldbank.org>

17. Офіційний сайт Світового економічного форуму. – Режим доступу : <http://www.weforum.org>

18. Офіційний сайт Статкомітета СНД. – Режим доступу : <http://www.cisstat.com>